

PAULO ĜENA TORETORE VAĜA-RUARUANA TIMOTEO ĜENA

2 Timoteo vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na Timoteo ĝena mai fefa vaĝa-ruaruana tu Paulo Romai ediburato taiminai etoreato. Etoreato laĝanina tu 66 ma 67 fakari ai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu karoa 1:13-14; 2:15; 4:1-5.

Paulo na mai fefa vaĝa-ruaruana etoreato, ĝena ura tu, 1) Timoteo maĝuri moĝoni ai moĝo bene tanu; 2) meto baregori beĝoitaĝoni nuĝanai asi bene moira, senaĝi vetuĝunaĝi ĝauveina bene kokore-iaĝia.

Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Keriso varina moĝonina Timoteo na bene ĝabigigitaria - karoa 1
2. Keriso ĝena vetuĝunaĝi ĝauveina bene koraniaĝia - karoa 2
3. Keriso ĝenana beĝe veĝitani tarimari guruĝari ekiraĝito - karoa 3
4. Keriso ĝena guruĝa ĝereĝana moĝo bene ĝobata-iaĝia - karoa 4:1-5
5. Paulo ĝena veĝabituĝu guruĝari etuĝuto - karoa 4:6-22

¹ Au Paulo, Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu, Barau ĝena ura lorinai; ĝeguna mai fefa eiaĝosini. Barau na etuĝuguto, ekiraĝi-toreato maĝurina

Keriso Iesu ġenana bita doġariani maġurina bana ġobata-iaġia ġana.

² Timoteo, ġoi atore-vinimuni, natugu, aura-vinimuni. Barau ġita Tamara ema Keriso Iesu ġita ġera Vereġauka ġerina varevare-bara, vevetuġaġwa, e maino ġemu ai bene tanu.

Paulo ġena vevaġa-namo e vevaġa-kokore guruġari

³ Boġi e laġani vanaġivanaġi ġegu ġuriġuri nuġari ai ġoi atuġamaġimuni. Ġegu ġauġau nuġari ai tu Barau, ma nuġagu iau-namona ġesi vetuġunaġina aiaġo-viniani Barauna, atanikiu-viniani. Barau tu au tubugu ġatagu na maki vetuġunaġina ġeiaġo-viniato.

⁴ Otaġito atuġamaġiani, ema ġegu ura baregona ġoi ma bana ġitamu, ġegu iaku bene barego ġana.

⁵ Ġoi ġemu veġabidadama moġonina ma atuġamaġi-ġenoġoiani. Mani veġabi-dadama maniġa tu tovtovonai tubumu vavinena Lois e sinamu Eunike ġeri ai maki etanuto-ġoi. Au aribani, mo veġabidadama sebona tu ġoi ġemu ai etanuni.

⁶ Moġesina nai avaġa-vetuġamaġi ġenoġoimuni, Barau na evinimuto varevarena, au ġimagu iatamu ai atore-kauato nai, oġabiato dagarana, bono ġauvei-iaġia.

⁷ Korana Barau na ġita evinirato Iaukana na tu nuġara asi bevaġa-garirini Iaukana, senaġi kokore, veuravini, e nuġa-gwaġiġi evinirani Iaukana.

⁸ Ġita ġera Vereġauka ġena guruġa kiraġi-foforinai asi bene maiakamu, ema au Keriso

ġaramanai dibura numai atanuni nai maki, maiakagu na asi bene maiakamu. Senaġi Barau ġena kokore ai bono vevaġa-gwaġiġi ema au ġesi bono sebona, be Vari Namona ġaramanai bitana midigumidigu.

⁹ Ġia na evaġa-maġurirato ema ġena keakea veaġana na ekearato ġena tarimarimai bitana iaġo ġana. Moġesi eveito tu, dia ġita ġera veiġa e ġauvei namo naima, senaġi ġia tauġena ġena ura e ġena varevare-bara na moġo. Mo varevare-bara tu tovotovonai veġata, guba e tanobara roġosi roġo bere veia nuġanai, Barau na Keriso Iesu ġenana evinirato.

¹⁰ Senaġi maitoma tu ġita ġerai Vevaġa-maġuri Tarimana Keriso Iesu eiaġomato lorinai, mai varevare-bara ġita ġerai ema foforito. Keriso na mase ġena seġuka evaġa-koriato, ema Vari Namona ġenana maġuri e tanu-vanaġivanaġi evaġa-foforiato.

¹¹ Barau na au etoreguto tu mai Vari Namona bana ġobata-iaġia, bana ġwa-rosia, ema bana vevaġa-riba-iaġia ġana.

¹² Mo ġauvei ġaramanai au maiġesi amidigu-midiguni. Senaġi au tu asi emaiakaguni, korana aġabi-dadama-viniani tarimana tu ribagu ġinikau. Ema au maki ribagu ġitakau, mai ġauvei ġimagu ai etoreato maiġa tu beġitaġau-ġinikauani beiaġoni mo Kota baregona ġarona beraġasini.

¹³ Guruġa moġoniri au ġeguna oseġaġirito gurugari bono ġabi-gigitariri e bono korana-iaġiri veġabi-dadamai e veuravini ai. Mo veġabidadama e veuravini tu Keriso Iesu ġenana ġeiaġomani.

¹⁴ Barau na evinimuto varevarena bono ġita-
ġaua. Ġita nuġarai etanuni Iauka Veaġana na mo
varevare ġitaġaunai bene vaġa-kavamu.

¹⁵ Ġoi ma ribamu Asia tanonai ġetanuni tari-
mari mabarari tu au ġeguna ġeraka-veġitato,
Figelo e Hemogenes maki.

¹⁶ Onesiforo ma ġena numa tarimari ġesi tu
Vereġauka na ġena vevetuġaġwa iatari ai bene
torea, korana ġia na nega ġutuma au nuġagu
evaġa-gwaġiġiato-ġoi. Ema au dibura numai
atanuto maiakana na asi emaiakaiato.

¹⁷ Ġia Romai eraġasito ġaronai tu, au evetau-
kokore kokoreguto mo edoġariguto.

¹⁸ Vereġauka na ġena vevetuġaġwa iatanai bene
torea mo, Kota baregona ġaronai! Ema ġoi ma
ribamu ginikau Efeso ai au vetuġunaġigu aiġesi
eiaġo-viniato.

2

Keriso Iesu ġena vetari tarimana moġonina

¹ Moġa lorinai, natugu, ġoi tu Keriso Iesu ġena
varevare-bara nuġanai bono kokore.

² Tarimarima vovoka ġoirari ai au ġeguna
kara oseġaġirito dagarari vetuġamaġikau tarimari
bono vaġa-ribari. Benamo moġeri na maki tarima
tari ġeri ma beġenea kiraġi.

³ Keriso Iesu ġena vetari tarimana namonai
bono iaġo, ema midigumidigu nuġanai bono ve-
vaġa-gwaġiġi au aveini kavana.

⁴ Vetari tarimana ġena maġuri ma ribamu.
Evetarini nuġanai, ġauvei tari asi beveirini riba.

Senāgina ġia ġena ura tu eġabi-toġaiato vetari verena vaġa-iakuna veigana moġo bene veia.

⁵ Raga-iruiru baranai eragani tarimana, asi bekokoreni riba o korona asi beġabiani riba, bema raga-iruiru taravatuna asi bekorana-iaġiani nai tu.

⁶ Vamoka vei tarimana beġauvei-kokoreni tu tauġena roġo voina bene ġabi-guinea kwakwa ġaronai.

⁷ Vereġauka na vau tuġamaġi-faka bevinimuni, benamo mo guruġa mabarari bakiraġiri boriba-ġinikaurini.

⁸ Maiġa tu bono tuġamaġi-taġoa. Iesu Keriso tu Davida senena, mase na evariġisi-ġenoġoito. Au na tu maiġesina akiraġiani Vari Namona aġobata-iaġiani nai.

⁹ Moġesina naima ġevaġa-midigu midiguguni, dibura numai maki seini na ġebarubaruguni noġa vevaġideba o lema tarimagu. Senāgina Barau ġena guruġa tu asi barutari.

¹⁰ Moġa lorinai midigumidigu mabarari avevaġa-gwaġiġi-iaġirini Barau na eġabi-viriġirito tarimari dairi ai, be ġia maki Keriso Iesu ġenana eiaġomani vevaġa-maġurina, ema etanuvanaġi vanāġini marevana baregona beġene ġabia uranai.

¹¹ Mai tu guruġa moġonina:
“Bema ġita Keriso ġesi tamaseto nai tu, ġia ġesi maki bita maġurini.

¹² Bema tavevaġa-gwaġiġini nai, ġia ġesi maki bita veġorikau-sebonani. Bema ġia takira-ġuniġauani nai, ġia na maki ġita bekira-ġuniġaurani.

13 Bema ġita asi tavetuġamaġikauni,
 ġia tu roġo gabunai ma ġena vetuġamaġikau
 beruġa-taġoni;

Korana ġia tauġena tu asi bevekira-ġuniġauni,
 (mai tu ġena kiraġitore guruġari ġia na
 asiġina ġinavaġi bekeforini).”

Ġauvei tarimana namona

14 Mo guruġa ma bono vaġa-riba ġenoġoiri,
 ema Barau ġoiranai bono kira-toreġauri, guruġa
 koriri veġare-veġareri asi beġene vevaġi. Ko-
 rana monana namo ta asi bevaġa-ġoraiani, senaġi
 beġe seġaġini tarimari ġeri maġuri moġo bevaġa-
 rakavarini.

15 Bono ġauvei-ġunaġave, be Barau ġoiranai
 bono fofori nai, bene vaġa-moġonimu, ġauvei tari-
 mana asi emaiakaiani tarimana kavana. Korana
 ġia na tu Barau ġena guruġa moġonina evevaġa-
 riba ginikauani.

16 Sisiba rakavari e babori asi bono kiraġi, ema
 ġerina bono veġita, korana mo sisiba ġekiraġirini
 tarimari tu Barau ġenana ġeraka-manaġani.

17 Guruġa moġesina ġekiraġirini tu noġa
 manuġa rakavari ġebakarini kavana. Himenaio e
 Fileto tu moġesina tarimari.

18 Ġia tauri ruarua na tu guruġa moġonina
 dabarana ġeraga-kwaneato. Ġekirani variġisi-
 ġenoġoi tu evetoreto, be ekorito. Moġesina
 ġeguruġani nai, tarima tari ġeri veġabidadama
 ġevaġa-rakavarini.

19 Senaġi Barau ġena guruġa korana tu eruġa-
 gwaġiġini fore baregona noġa, asi beġareva-
 ġarevani. Iatanai tu mai guruġa etoreato,

“Vereḡauka ma ribana deikara tu ḡia ḡena.” Ma ekirani, “Deikara ekirani ḡia tu Vereḡauka ḡena etoni tarimana tu vei-rakava ḡenana bene raka-veḡita.”

²⁰ Numa baregona nuḡanai tu mereki irauirauri moḡeri, dia mabarari golo e silva na ḡeveirito dagarari moḡo, senaḡi ḡau e tano na ḡeveirito dagarari maki moḡeri. Tari tu ḡaro baregori ai vau beḡe ḡauvei-iaḡirini, a tari tu ḡeḡauvei-iaḡi vanaḡivanaḡirini ḡaniḡani ḡari o momo fitoḡa dagarari.

²¹ Bema maiḡeri veḡa rakavari ḡerina tauḡena eveiarevani tarimana tu, ḡauvei namori ḡauvei-iaḡiri tarimanai Vereḡauka na bevaḡa-iaḡoani ema bevaḡa-veaḡaiani. Ḡia tu eḡita-ḡauani tarimana ḡena ḡauvei tarimana aroribanai beiaḡoni ḡauvei namori mabarari veiveiri ḡana.

²² Ḡuru variḡu ḡeri ura rakavari mabarari bono raga-kwaneri, ema maiḡeri bono korana-iaḡiri: Vei-iobukaiobuka, veḡabidadama, veuravini, ema maino. Ma nuḡari namo vedaureari Vereḡauka ḡenoḡiani bene vaḡa-kavari ḡana tarimari ḡesi bono sebona.

²³ Vedanaḡi e veḡareveḡare babori ḡerina bono raka-veḡita, korana ḡoi ribamu moḡeri na tu vevane beḡe vaḡa-ḡorarini.

²⁴ Vereḡauka ḡena vetuḡunaḡi tarimana tu asi bene vevane, senaḡi tarimarima mabarari bene iaunamo-viniri, bene vevaḡa-riba ginikau, asi bene baru.

²⁵ Ḡekira-fitoḡaiani tarimari bene kira-rogori ma manauna ḡesi, betaḡu Barau na bevaḡa-vetuḡamaḡi kurerini, benamo guruḡa moḡonina

beḡe ribani.

²⁶ Benamo ġia ġeri tuġamaġi beḡe roroġoto-
ġenoġoini ema Diabolo ġena rigirigi na beḡe raga-
veġitani, korana ġia na roġo eġabi-taririni ġena
ura beḡene veiri ġana.

3

Ġaro magori ai

¹ Ema maiġa maki bono ribaia: Ġaro dokori ai
tu rakava ġutuma beḡe ġorani.

² Tarima tu tauġeri moġo beḡe veura-vevinini,
moni beḡe mata-ġaniġani iaġirini, beḡe veki-
raġi-varaġe varaġeni, beḡe veiavini, ġeri guruġa
beḡe rakavani, tamari sinari beḡe kira-sirivaġi
vinirini, tanikiu maki asi beḡe toni, ema asi beḡe
veaġani.

³ Asi beḡe veura-vini, tarima ġeri rakava
asi beḡe tuġamaġi-fitoġarini, beḡe verori-toreni,
asi beḡe vevaġa-gwaġiġini, beḡe niara-niararini,
beḡe kira-sirivaġini.

⁴ Ġia tu beḡe revani, ġeri tuġamaġi rakavari
ilailari ai beḡe vei-taġuitaġuini, nuġari veiavi na
beḡe vonuni, tanobara iakuri e verereri beḡe ura-
vinirini, a Barau tu asi beḡe ura-viniani.

⁵ Barau korana-iaġina tu tauna korikori
iouiouana murikana rekenai moġo ġetovotovoani,
a ġia tauna korikori seġukana tu ġeruġaiani. Mo
tarimarima ġerina tu bono raka-veġita.

⁶ Moġesina tarimari tu tarimarima ġeri numa
nuġari ai ġeraka-toġani, benamo nuġari moira
vavineri ġeġofarini. Mo nuġari moira vavineri

tu ġeri veiġa rakavari metori na ġelaulau-taririni, ema ġeri ura rakavari na ġeġori-kaurini.

⁷ Moġeri vavineri tu vanaġivanaġi riba ġevetauni, senaġina guruġa moġonina tu asi ġedoġariani.

⁸ Iane e Iambre, Aigupito ġeri ġora tarimari, na Mose ġelaulau-ġauato kavana, mai vevaġa-riba ġofaġofa tarimari na guruġa moġonina ġelau-ġauani. Ġia ġeri tuġamaġi tu rakava kwaikwai, ema ġia tu ġeri veġabidadamai asi ġekokoreto, ġeketoto.

⁹ Senaġi asi beġe raga-kwareġani, korana tarimarima mabarari na ġeri babo beġe ġita-doġariani, Iane e Iambre ġeri ai eġorato kavana.

Vevaġa-naġi magori

¹⁰ Senaġi ġoi na tu au ġegu vevaġa-riba guruġari mabarari okorana-iaġirito, ġegu veiġa, ġegu ura tauri, ġegu veġabidadama, ġegu vevaġa-gwaġiġi, ġegu veuravini, ġegu ruġa-gwaġiġi otovotovorito.

¹¹ Ġelai-veġitaguto, ġevaġa-midigu midiguguto, ġegu midigumidigu maġeri mabarari au ġegu ai ġeġorato Antioka, e Ikonja, ema Listera ai. Ġevaġa-midigu midiguguto nuġanai avevaġa-gwaġiġito. Vereġauka na moġeri mabarari ġerina eġabi-maġuriguto.

¹² Moġoni, Keriso Iesu nuġanai Barau korana-iaġina beġe urani tarimari mabarari tu moġesina beġe vaġa-midigu midigurini.

¹³ Ma vei-rakava tarimari e ġofaġofa tarimari tu moġesi moġo beġe vei-iaġoni, rakava ġenana rakava lelevaġinai beġea raġasini, tarima tari beġe ġofarini, ema ġia maki Diabolo na beġofarini.

14 Senaġi ġoi tu kara oribaiato ema oġabi-raġeato maniġa moġo bono korana-iaġia. Korana ġevaġa-ribamuto tarimari ġoi tu ma ribamu,

15 ema keimu na beiaġoma maitoma Buka Veaġa guruġari ma ribamu; maġeri Buka Veaġa guruġari na iaunega beġe vinimuni, benamo Keriso Iesu ġenai boveġabidadamani vevaġa-maġuri ġabiġabina ġana.

16 Buka Veaġa guruġari mabarari tu Barau nuġana na ġeraka-rosito, benamo tarimarima nuġari ai Iauka Veaġa na evaġa-raka-toġarito. Ma ġia tu ma ġeri namo guruġa moġoniri vevaġa-riba-iaġiri ġana, rakava vaġa-foforiri, rakava vaġa-roroġotori ġana, ema dabara iobukaiobukana vevaġa-riba-iaġina ġana.

17 Mo guruġa ġerina Barau ġena tarimarima beġene riba-ginikau, benamo veiġa namori mabarari beġene veiri.

4

1 Barau e Keriso Iesu ġoirari ai avaġa-guruġa gwaġiġimuni. Iesu beġenoġoini ġaronai tu, ġena veġitaġau gaburenai maġuri tarimari e mase tarimari viriġiviriġi bea vei-vinirini.

2 Barau ġena guruġa bono ġobata-iaġia, ġaro namori ai e ġaro rakavari ai. Tarimarima ġeri veiġa rakavari na bono vaġa-roroġotori, bono kira-feiri, bono launaġiri, bono vaġa-ribari ma vevaġa-gwaġiġimu ġesi.

3 Korana ġaro ta beiaġomani, monai tarimarima na vevaġa-riba moġonina tu asi beġe seġaġi-viniani, a ġeri ura rakavari loriri ai vevaġa-riba tarimari ġutumari ma beġe ġabirini, ġia

na ġeuravini-rakavarini guruġari beġene seġaġiri ġana.

⁴ Guruġa moġonina seġaġi-seġaġina ġenana beġe raka-veġitani, a ġia tu sinasina guruġari vau beġe ura-baregoni.

⁵ Senaġi ġoi tu bono veġitaġau dagara mabarari ġeri ai, midigumidigu nuġanai bono vevaġa-gwaġiġi, Vari Namona ġobata-iaġina ġauveina bono veia, Barau ġena vetuġunaġi ġauveina mabarana bono ġauvei-iaġi ġitakaua.

⁶ Korana au tu dori amaseni, ema au raragu tu bevebubuni noġa vine nanuna Barau ġevarevareviniani nai ġebubuani kavana. Au ġegu rakaveġita ġarona tu beraġasi.

⁷ Vetari nuġanai avevaġi-ġitakauto, au ġegu raga-iruiru tu varau bavaġa-koria, ġegu veġabidadama tu roġo aġabi-tariani.

⁸ Toma ġegu vei-iobukaiobuka korona eveitoreato, etanuni mo Kota baregona ġarona beraġasini nai, Vereġauka, Kota Tarimana Iobukaiobukana, na beviniguni. Dia au moġo, senaġi mo deikara-deikara ġia bema foforini ġaronai ġeura-viniani tarimari maki bevinirini.

Veġabituġu guruġari

⁹ Bono kokore, be au ġegu ai bono iaġoma-ġarimoġi.

¹⁰ Korana Dema na tu mai tanobara maġurina euravini-baregoani, benamo au eraga-kwaneguto, Tesalonika ġana eiaġoto. Kreske tu Galatia ġana eiaġoto, ema Tito tu Dalmatia ġana.

¹¹ Luka ġereġana moġo au ġesi. Mareko bono ġoria, ġoi ġesi boġono iaġoma, korana ġia

tu ġunaġave e au ġegu ġauvei nuġanai bevaġa-kavaguni riba.

¹² Tikiko tu Efeso ġana atuġuato.

¹³ Ġoi boiaġomani nai tu, auna koudi bono ġwa-kaua, Troas vanuġanai Karpo ġenai araga-kwaneato, ema ġegu buka maki bono ġwa-kauri, dagara baregona tu mamoe e nanigosi kefiru na ġeveirito toretore ġana dagarari, asi bono tuġa-rekwari.

¹⁴ Alesanda, auri eġauvei-iaġirini tarimana, na au evaġa-rakava baregoguto. Mo kara eveiato tu Vereġauka na vau voina beviniani.

¹⁵ Ġia ġenai tu tauġemu bono venari, korana ġia tu ġai ġema vevaġa-riba guruġari ekira-fitoġa rakavarito.

¹⁶ Tovotovonai Kota tarimari ġoirari ai aruġato nai tu, ta sevigu ai asi eruġa-tarito, asi evaġa-kavaguto, mabarari na ġeraga-kwaneguto. Aġau-ġauni, Barau na moġeri vei-rakava voiri asi bene viniri.

¹⁷ Senaġina Vereġauka tu au sevigu ai eruġa-tarito, benamo kokore eviniguto. Moġesina eveiguto korana tu, Vari Namona au na bana ki-raġi-foforia, benamo irau bese tarimari mabarari na beġene seġaġia ġana. Ema au tu Barau na laion bokana na evaġa-maġuriguto.

¹⁸ Vereġauka na rakava mabarari ġerina beġabi-maġuriguni, ema ġena Guba Basileia ġana beġoriginikauguni. Ġia arana bitana vaġa-raġea bene iaġo vanaġivanaġi, asi magona. Amen.

Vevaġa-namo dokona

¹⁹ Au ġegu vevaġa-namo atuġuani Priska (o Priskila) e Akwila ġeri ai, ema Onesiforo ma ġena numa tarimari ġeri ai.

²⁰ Erasto tu Korinto ai betanu, ema Trofimo tu Mileto ai baraga-kwaneia, korana ekeveni nai.

²¹ Bono kokore, be bono iaġoma-ġarimoġi, faraka e iavara ġueri roġosi bene ġabia nuġanai.

Eubulo, Pude, Lino, e Klaudia ġeri vevaġa-namo ġetuġuani, ema ekalesia tarikaka mabarari na maki.

²² Vereġauka tu ġoi iaukamu ġesi bene tanu. Barau ġena namo e varevare-bara ġomi ġemi ai bene tanu.

GINITAŌ VARIŪNA
The New Testament in the Sinaugoro Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sinaugoro long Niugini
Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sinaugoro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
a998e4ce-f2f7-5577-968e-5d2feef358f1